

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 14. oktober 2015

Sagsnummer: 2015-7673

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for pesticidet fosetyl i eller på specifikke produkter (komité-sag).

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 9. – 10. november 2015.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Regeringen kan derfor støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Miljø- og Fødevareministeriet

Fødevarestyrelsen/ Departementet
Kemi og Fødevarekvalitet
Sagsnr.: 2015-29-35-00197 / 2015-9051
Den 14. oktober 2015
MFVM 440

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for pesticidet fosetyl i eller på specifikke produkter (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Forslaget omhandler ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier i bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 for pesticidet fosetyl i en række afgrøder (komité-sag). De eksisterende midlertidige maksimalgrænseværdier for mandler og visse nødder foreslås forlænget til 2019 med henblik på, at ansøger har tilstrækkelig tid til at udarbejde en ansøgning om en importtolerance. Der er gennemført risikovurderinger for de eksisterende maksimalgrænseværdier, som vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable. DTU Fødevareinstituttet har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, som ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 9. – 10. november 2015. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark. Regeringen kan derfor støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering forelagde Folketingets fødevareordførere for behandling af komité-sager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidrammeforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 1, litra a og artikel 16, stk. 1, litra a i pesticidrammeforordningen.

Forslaget behandles i forskriftsprocedure med kontrol i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget, eller ikke har udtalt

sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 9. – 10. november 2015.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Generelt om ændringer af maksimalgrænseværdier for pesticidrester

Maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer er fastsat i pesticidrammeforordningens bilag II for de aktivstoffer, der allerede er fuldt evaluerede i forbindelse med optagelse eller ikke-optagelse på EU's positivliste til anvendelse af pesticider (Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009). I bilag III fastsættes midlertidige maksimalgrænseværdier for de aktivstoffer og afgrøder, der endnu ikke er færdigevaluerede med hensyn til alle anvendelser og resulterende restindhold; der er dog foretaget en sundhedsmæssig vurdering af alle maksimalgrænseværdier i bilag III.

For nogle pesticider vurderes det ikke nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier, fordi et eventuelt restindhold efter anvendelse af pesticiderne ikke vurderes at have en sundhedsmæssig risiko. Disse stoffer opføres på en liste i pesticidrammeforordningens bilag IV. Pesticider, hvor alle maksimalgrænseværdier fastsættes på detektionsgrænsen, opføres på bilag V.

Når der er indgivet en ansøgning om en konkret anvendelse af et pesticid i EU, gennemføres der i EU en konkret risikovurdering, og der fastlægges på den baggrund specifikke maksimalgrænseværdier for pesticidrester i bestemte afgrøder. Så længe der ikke er fastlagt en maksimalgrænseværdi på baggrund af konkrete anvendelser af et pesticid, gælder den automatisk fastsatte analytiske detektionsgrænse på 0,01 mg/kg for afgrødepesticid-kombinationen. Dette er udtryk for en 0-tolerance, idet det pågældende pesticid ikke må kunne måles i afgrøden.

En maksimalgrænseværdi kan, efter den fornødne konkrete risikovurdering i EU, indføres eller ændres på baggrund af:

- udvidet anvendelse til andre afgrøder af et allerede godkendt pesticid.
- anden anvendelse af et pesticid, for eksempel i en medlemsstat hvor der for en effektiv bekæmpelse påkræves en øget behandling, der medfører en øget rest i afgrøden.
- ansøgninger om importtolerancer fra tredjelande for produkter, der indføres til EU, og hvor der ikke allerede er fastsat en dækkende EU-grænseværdi.
- implementering af Codex Alimentarius (FAO – Food And Agriculture Organization /WHO – World Health Organization) grænseværdier i EU.

- nye oplysninger om for eksempel toksikologi.
- planlagt revurdering af pesticidet.
- andre særlige forhold (for eksempel at stoffet forekommer som miljøforurening).
- tilbagekaldelse af eksisterende godkendelser.

Ansøgninger om fastsættelse af en ny maksimalgrænseværdi på baggrund af anvendelse i EU eller import af fødevarer, der indeholder rester af stoffet, bliver i første omgang evalueret af en medlemsstat i EU. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) foretager herefter en videnskabelig sundhedsmæssig vurdering af alle forslag til ændringer af maksimalgrænseværdier.

Kommissionens forslag

Kommissionen foreslår på baggrund af videnskabelige risikovurderinger fra EFSA, at bilag III ændres med hensyn til maksimalgrænseværdier (MRL) for stoffet fosetyl.

Eksisterende midlertidige maksimalgrænseværdier for fosetyl i en række fødevarer udløber ved udgangen af 2015, da der endnu ikke er modtaget en ansøgning om fastsættelse af importtolerancer. De midlertidige maksimalgrænseværdier for mandler, cashewnødder, hasselnødder, macadamianødder, pistacienødder og valnødder foreslås forlænget til 2019 med henblik på, at ansøger har tilstrækkelig tid til at udarbejde en ansøgning om en importtolerance.

En importtolerance fastsættes for at understøtte den internationale handel og samtidig sikre, at der ikke er sundhedsmæssige uacceptable risici ved de importerede produkter. En importtolerance vedtages på baggrund af en ansøgning fra et tredjeland eller en virksomhed i et tredjeland.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til pesticidrammeforordningen. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark. I henhold til pesticidrammeforordningens artikel 34 fastsætter medlemsstaterne sanktioner for overtrædelse af forordningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervs-mæssige konsekvenser.

Forslaget er udarbejdet på basis af videnskabelige vurderinger fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), som har vurderet, at de foreslåede forlængelser vedrørende maksimalgrænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugerne.

DTU Fødevareinstituttet er anmodet om en vurdering af forslaget, og vurderer, at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer som følge af de foreslåede forlængelser vedrørende maksimalgrænseværdier. DTU Fødevareinstituttet bemærker, at Den Europæiske

Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) ikke har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, idet der endnu ikke foreligger en harmoniseret metode til dette. Der arbejdes i EFSA målrettet på at udvikle en sådan metode.

Det fremgår af pesticidrammeforordningens artikel 14, stk. 2, at eventuelle kombinationseffekter skal indarbejdes i vurderingen af pesticidrester i fødevarer, når der findes en egnet metode.

I fravær af en harmoniseret metode til vurdering af mulige kombinationseffekter har DTU Fødevarer instituttet - på grundlag af den nuværende viden om kombinationseffekter og indtag af pesticidrester hos den danske befolkning - foretaget en overslagsmæssig vurdering af risikoen for indtaget af pesticider, hvor der tages højde for kombinationseffekter. På baggrund heraf vurderes de foreslåede maksimalgrænseværdier ikke at give anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

En vedtagelse af forslaget vurderes på den baggrund at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer finder ikke, at forslaget giver anledning til bemærkninger.

Dansk Erhverv bakker op en forlængelse af de midlertidige grænseværdier for at hindre større markedsforstyrrelser i handelen med de pågældende produkter, idet Dansk Erhverv samtidig har noteret sig, at der ikke er risiko for forbrugere ved de nuværende grænseværdier.

DI Fødevarer er meget tilfredse med Kommissionens forslag om at forlænge overgangsreglerne for pesticidresten fosetyl i en række nødder og mandler. DI Fødevarer anfører, at hvis ikke overgangsreglerne forlænges, vil det give et stort problem for industrien, der importerer for eksempel mandler fra USA, herunder til brug i deres produktion til fremstilling af blandt andet marcipan.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Alle pesticider der anvendes i EU, skal gennem en grundig sundhedsmæssig vurdering, som fører til fastsættelse af en maksimalgrænseværdi for restindholdet i fødevarerne (bilag II og III), eller som fører til den beslutning, at det ikke er nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier (optagelse på bilag IV). Stoffer, hvor alle maksimalgrænseværdierne sættes ned til detektionsgrænsen, overføres til bilag V. Pesticidrammeforordningen, og de deraf afledte forordninger, er derfor vigtige elementer i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdi-

er for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II, III, IV og V.

Det er vurderingen, at de foreslåede forlængelser vil medføre en tilstand på fødevareområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget.

Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering forelagde Folketingets fødevareordførere for behandling af komité-sager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på afstemningerne fra tidligere lignende forslag vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.